

DONACIJE GRADU ZAGREBU ONLINE

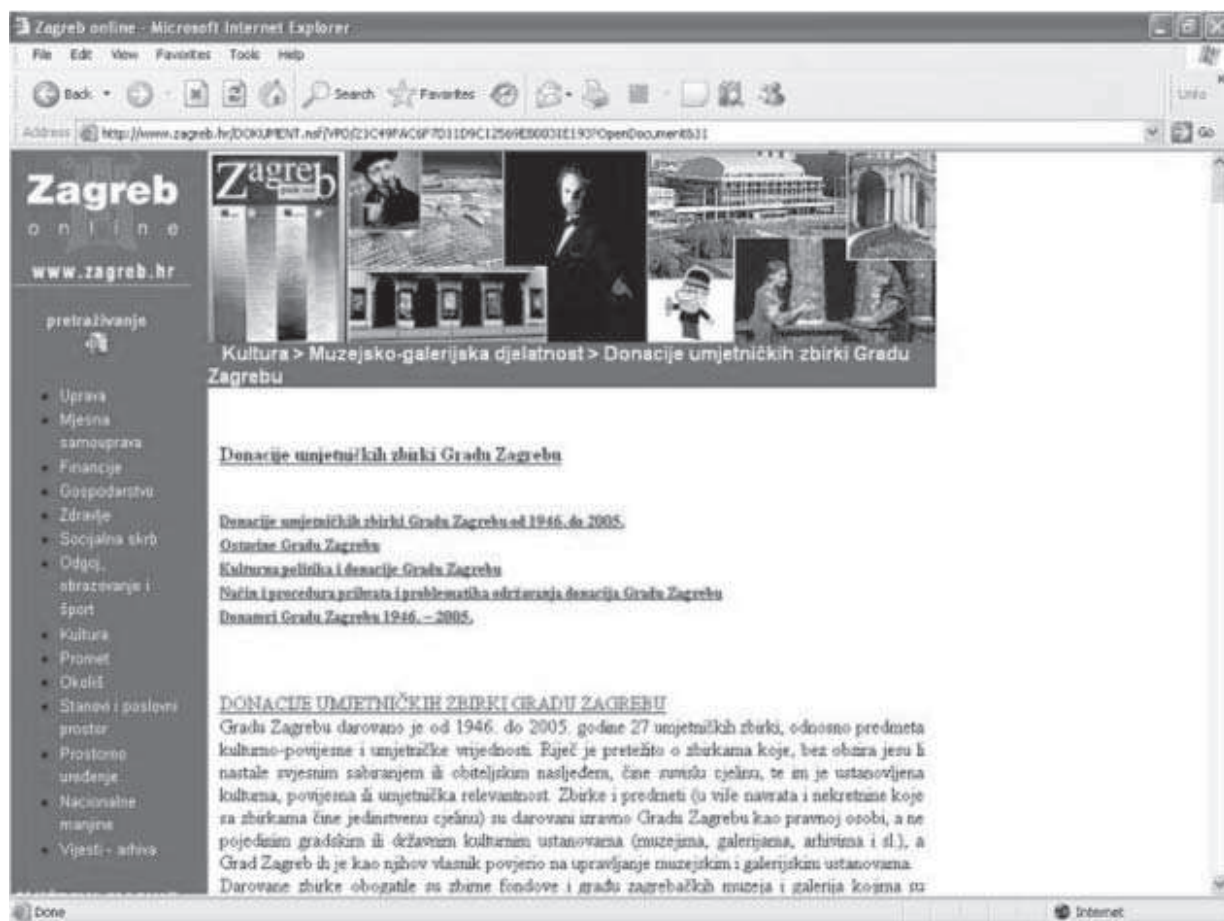
VIŠNJA ZGAGA

Muzejski dokumentacijski centar
Zagreb, Hrvatska

Zagreb je kulturni centar Hrvatske ne samo zbog statusa metropole već i zbog kulturne klime koju prije svega čine njegovi građani. Ako i ne možemo govoriti o velikim i značajnim kulturološkim iskoracima koje bi poduzimale vladajuće

godina ostavlja svoj biljeg u tkivu grada. Riječ je o praksi poklanjanja umjetničkih, kulturno-povijesnih, etnografskih zbirki, obiteljskih arhiva i biblioteka gradu Zagrebu.¹ Malo je gradova u svijetu kojima privrženost i ljubav daruju građani upravo na taj način – svugdje su uvriježene donacije ustanovama koje se neposredno bave baštinom: bibliotekama, muzejima, arhivima, institutima.

Uz to se često uz zbirke poklanjaju i autentični ambijenti u kojima su donatori stanovali, a to su najčešće zgrade koje imaju spomeničku vrijednost. Na taj se način postupno gradi fina mreža malih kulturnih oaza koje zrače mjerom čovjeka, njegovim sklonostima i

1. Službena stranica grada Zagreba sa mogućnošću pretraživanja umjetničkih zbirki

strukture u gradu, možemo govoriti o doprinosu pojedinca, građanina koji već niz

¹ Slade Šilović, Ida. Privatne umjetničke zbirke Zagreba. *Muzeologija* 32, 1995., str. 73- 81.

umjetničkim ukusom, njegovim strastima i afinitetima.

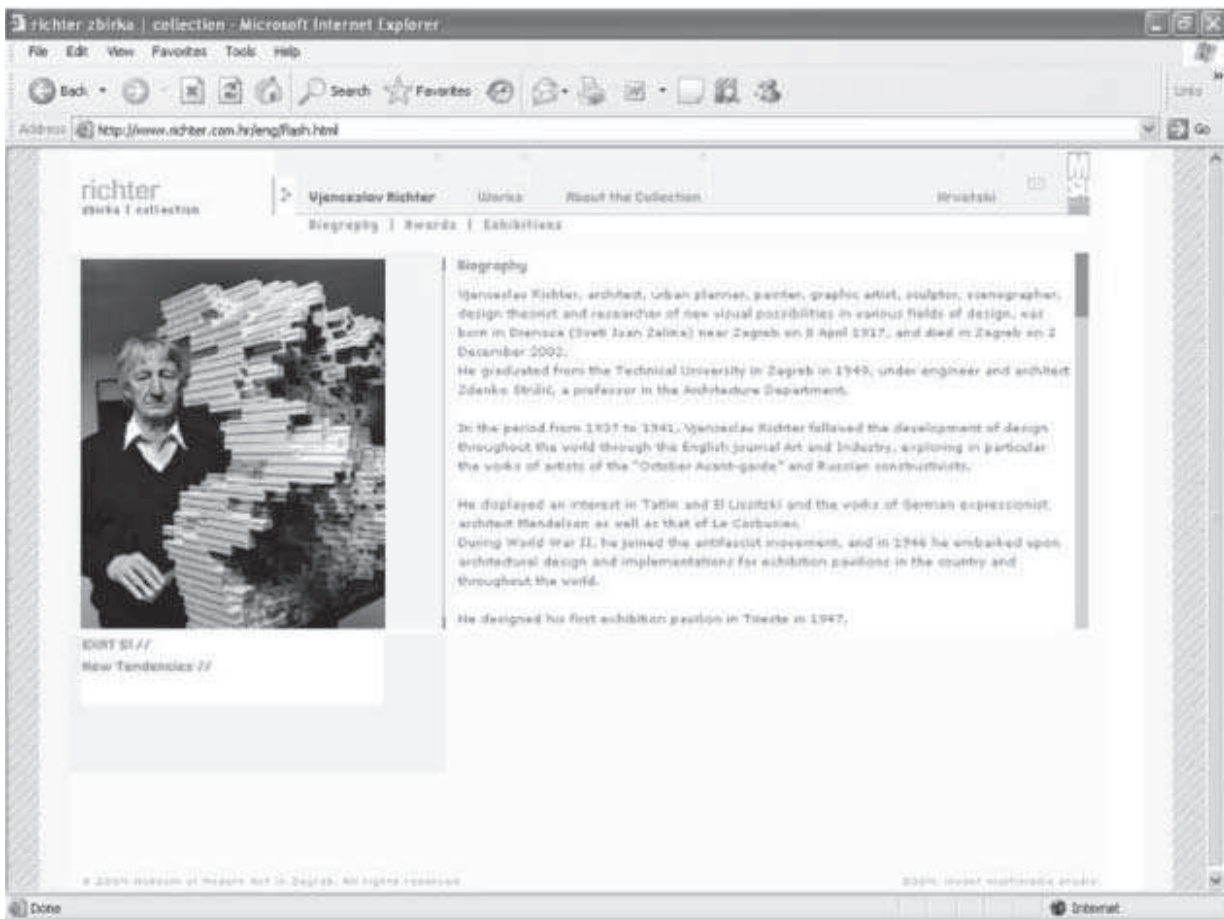
Tako je grad Zagreb u posljednjih pedeset godina, otkako traje ta praksa doniranja, bogatiji za 27 zbirki, od kojih je 6 ambijentalno-memorijalnih; sve one posjeduju oko 13.000 predmeta, a zajedno s knjižničnom građom oko 39.000.² Grad je izgradio vrlo definiranu i stabilnu proceduru prihvata donacija, te je moguće očekivati da će se taj broj i povećavati.

Stručne službe Grada potrudile su se da se sve informacije vezane za problematiku donacija prikažu i na službenim stranicama Grada Zagreba online, www.zagreb.hr.

U odjeljku *Kultura*, odnosno *Muzejsko-galerijska djelatnost*, nalaze se iscrpni podaci o *Donacijama umjetničkih zbirki Gradu Zagrebu*. Osim kratkog opisa svake donacije i popisa donatora, moguće je dobiti informacije o kulturnoj politici Grada u svezi s donacijama, načinom i procedurom prihvata te problemima održavanja donacija.³

PRISTUPAČNOST DONACIJA

Kako bi donacije imale primjerenu zaštitu i sigurnost te bile stručno obrađene i prezentirane povjeravaju se na upravljanje muzejskim ili drugim baštinskim insti-

2. Prikaz Donacije Richter unutar službenih stranica Muzeja suvremene umjetnosti

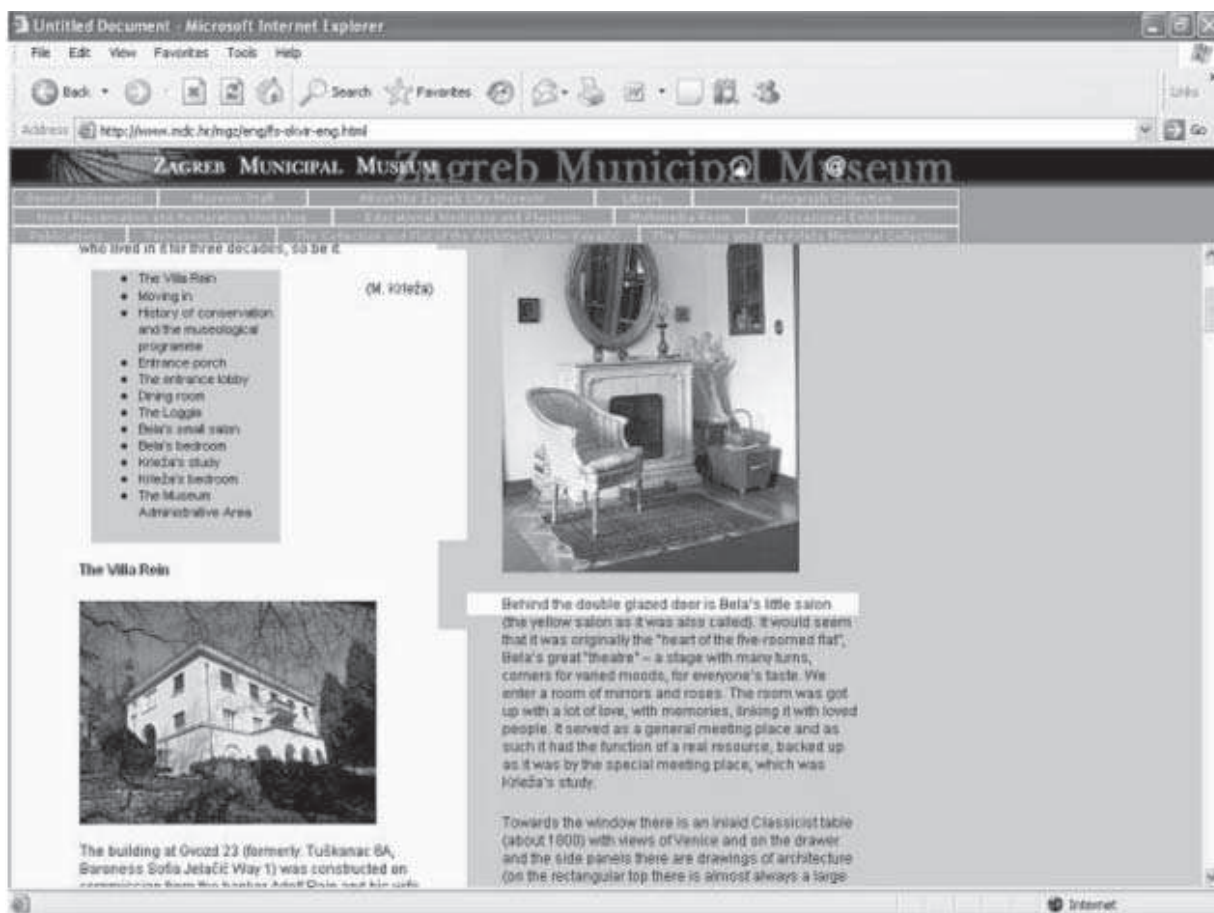
² Mihalić, Veljko. Donacije umjetničkih zbirki gradu Zagrebu. *Muzeologija* 32, 1995., str. 82-108.

³ Autor stranica stručni je savjetnik za donacije i zaštitu objekata u kulturi Gradskog ureda za kulturu Veljko Mihalić.

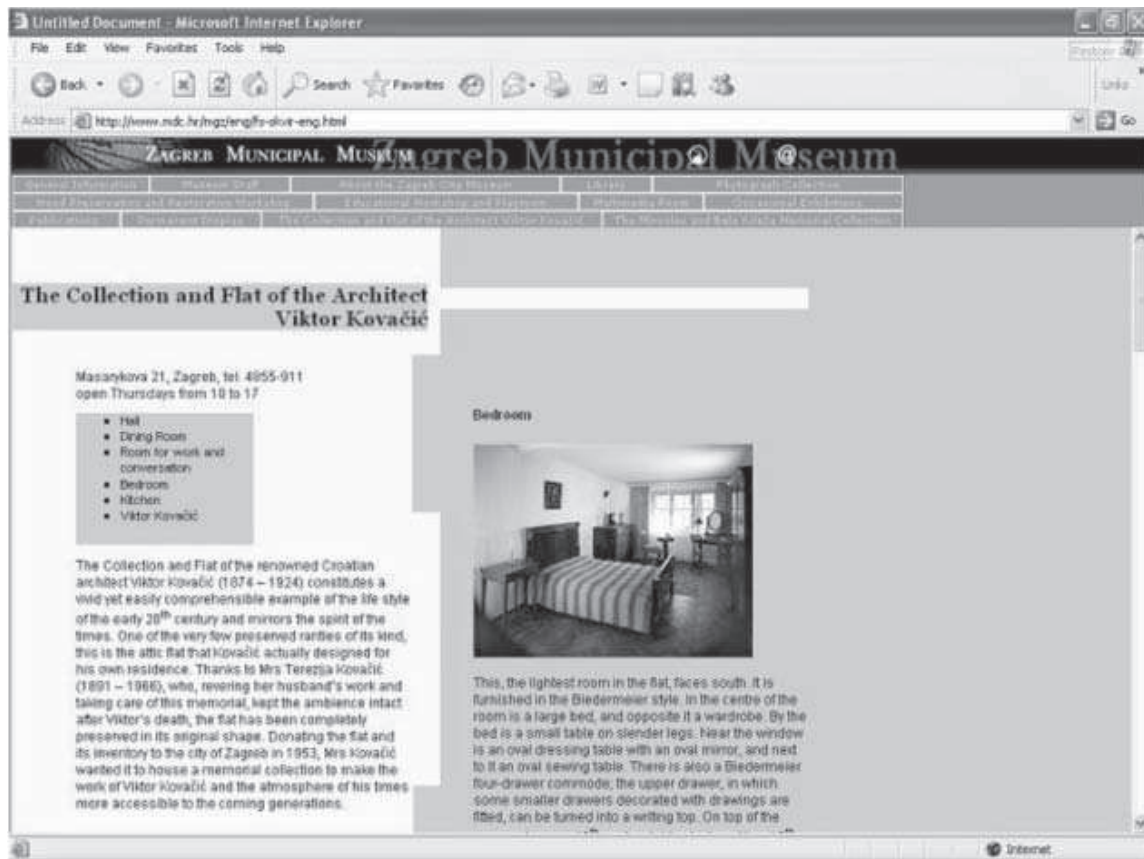
tucijama koje su najkompetentnije i koje su tematski vezane za muzej-udomitelj. Tako najviše donacija ima Muzej grada Zagreba (7 i 2 u pripremi), zatim Muzej za umjetnost i obrt (3+1 u pripremi), Muzej suvremene umjetnosti (3), Etnografski muzej (1+1) i Klovićevi dvori (1). Među njima su još Hrvatska akademija za znanost i umjetnost, Glazbena škola i Centar za likovni odgoj grada Zagreba. Postavlja se pitanje kako i na koji način sve te institucije ispunjavaju jednu od ugovornih obveza - osiguranje pristupačnosti donacije.

Naime, postoji nekoliko modela prezentacije:

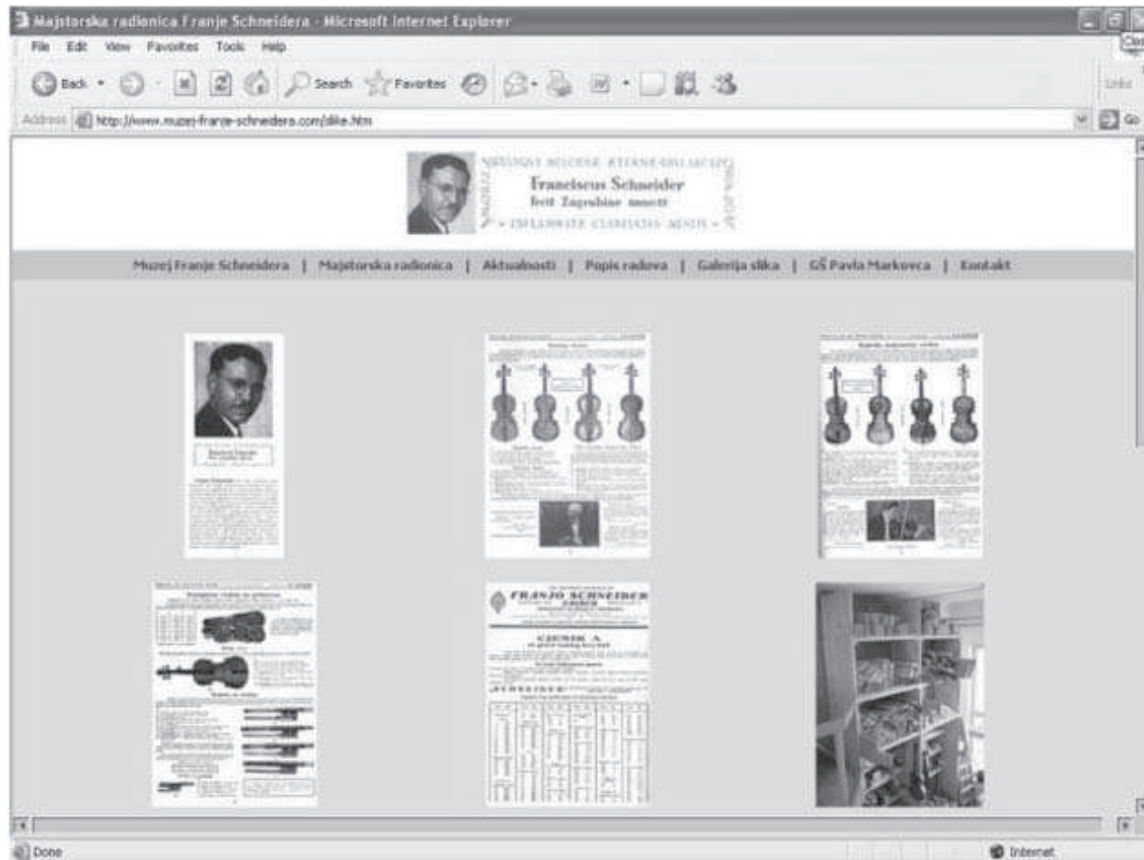
- In situ, dakle u izvornom ambijentu što podrazumijeva muzealiziranu priču o zbirci, ali i o donatoru; budući da su te zgrade i prostor u kojima se nalaze donacije još uvijek uglavnom u lošem stanju i tek ih čeka sanacija i prilagođavanje posjetiteljima, samo je pet zbirki otvoreno za posjetitelje (Richter, Krleža, V. Kovačić, Schneider, Kljaković). No zbog raznih objektivnih, ali i subjektivnih problema u muzejima, te su zbirke otvorene samo jedan dan u tjednu u trajanju od 2 do 6 sati. Analiza posjećenosti pokazuje izuzetno nizak broj posjetitelja.

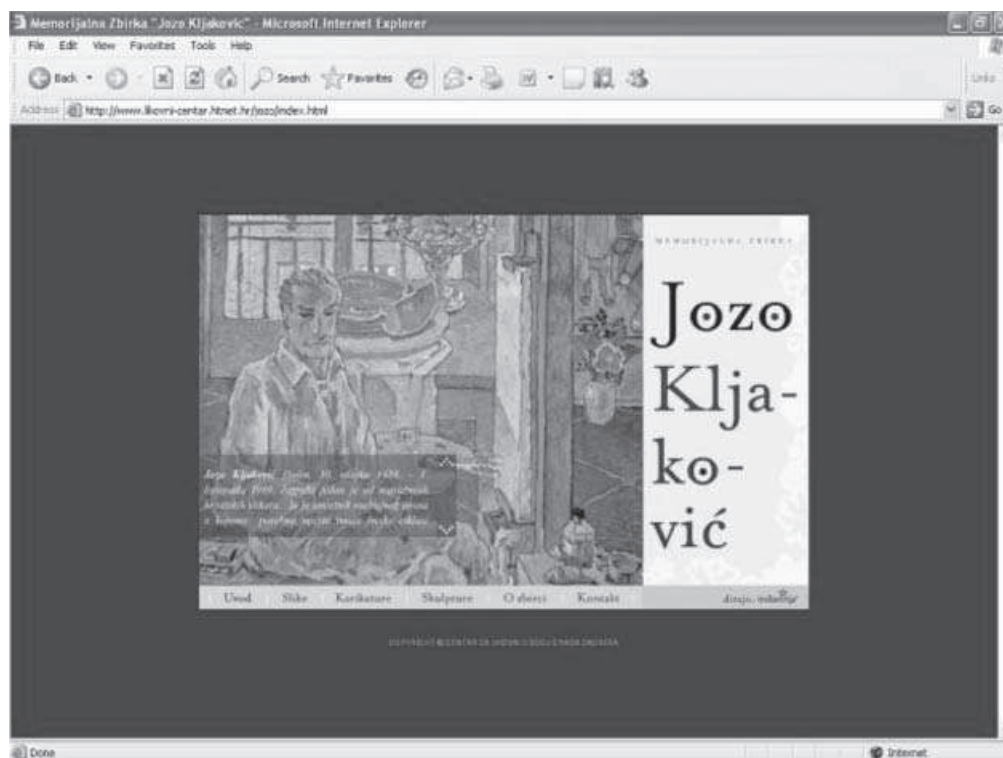
3. Prikaz Memorije Bele i Miroslava Krleže unutar stranica Muzeja grada Zagreba

4. Prikaz stana arhitekta Viktora Kovačića unutar stranica Muzeja grada Zagreba

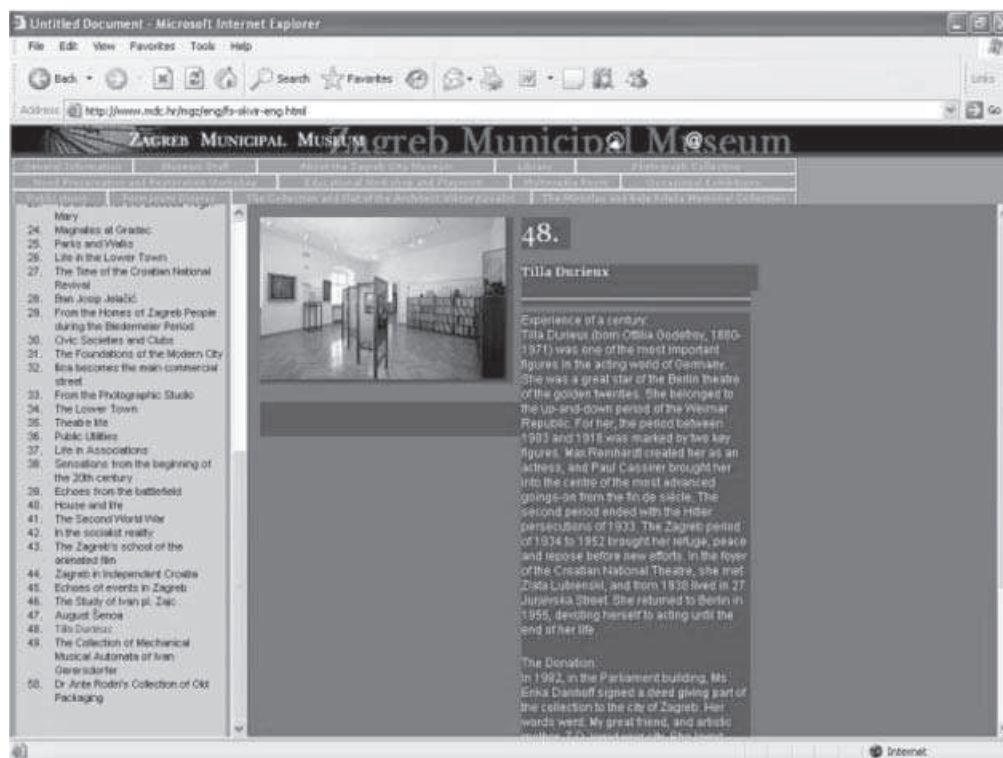

5. Zbirka Franje Schneidera unutar službenih stranica Glazbene škole Pavla Markovca

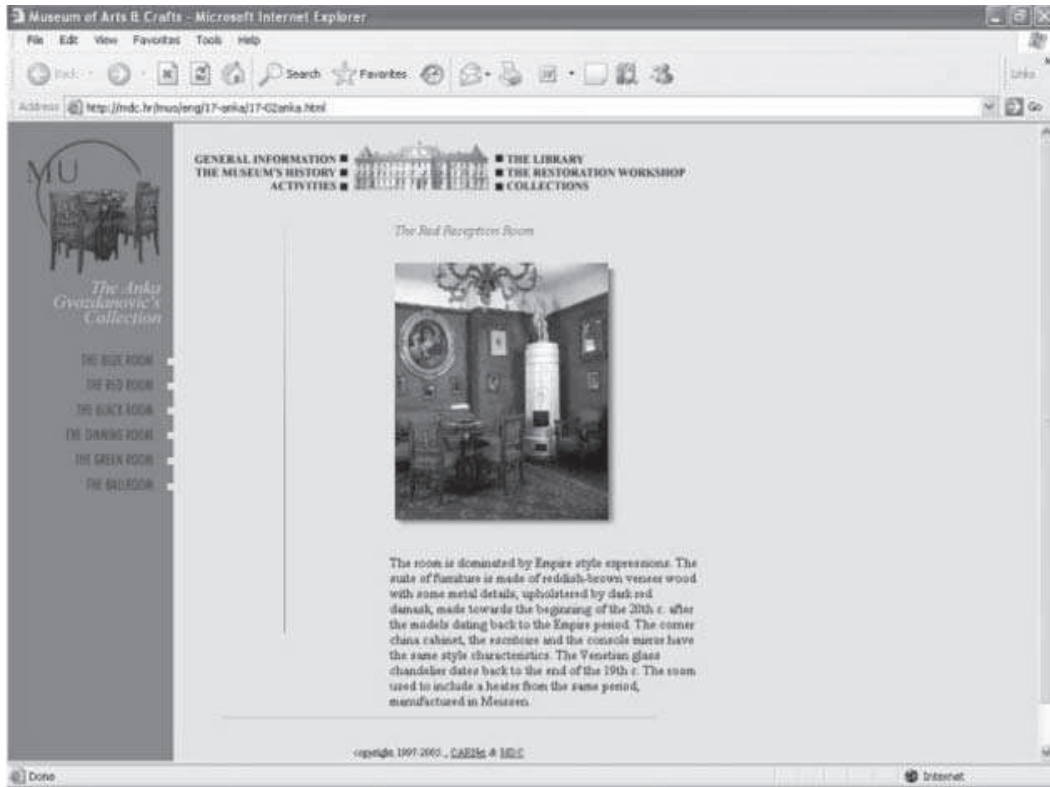

6. Memorijalna zbirka Jozo Kljaković unutar stranica Centra za likovni odgoj Grada Zagreba

- Unutar stalnog postava muzeja, gdje je građa prezentirana kao zatvorena cjelina (na taj se način ipak daje značaj donatoru) ili je raspoređena unutar ostale muzejske građe, ovisno o globalnoj muzejskoj koncepciji (u tom se slučaju ime donatora pojavljuje samo na legendi predmeta).

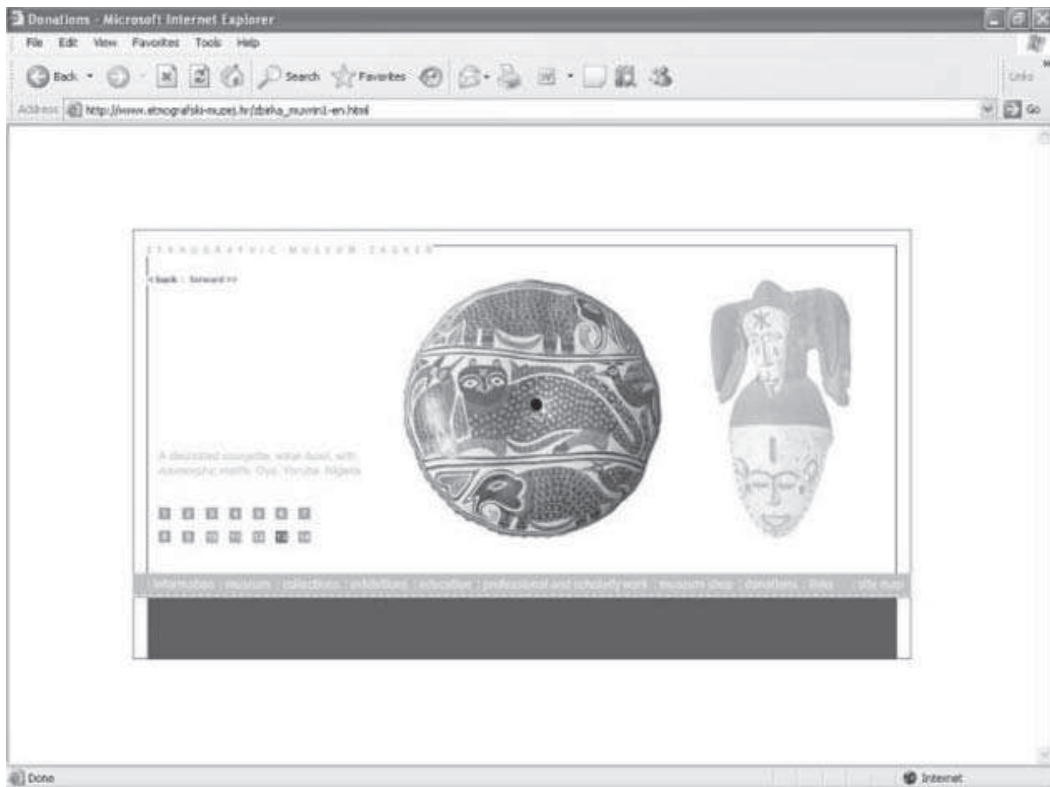

7. Umjetnička zbirka Tille Durieux u stalnom postavu Muzeja grada Zagreba

8. Zbirka Anke Gvozdanović na službenim stranicama Muzeja za umjetnost i obrt

- Virtualno prezentiranje. Moramo naglasiti da je riječ gotovo isključivo o portalima muzeja u kojima se nalaze osnovne informacije o donacijama.

9. Prikaz Donacije Drage Muvrina na službenim stranicama Etnografskog muzeja u Zagrebu

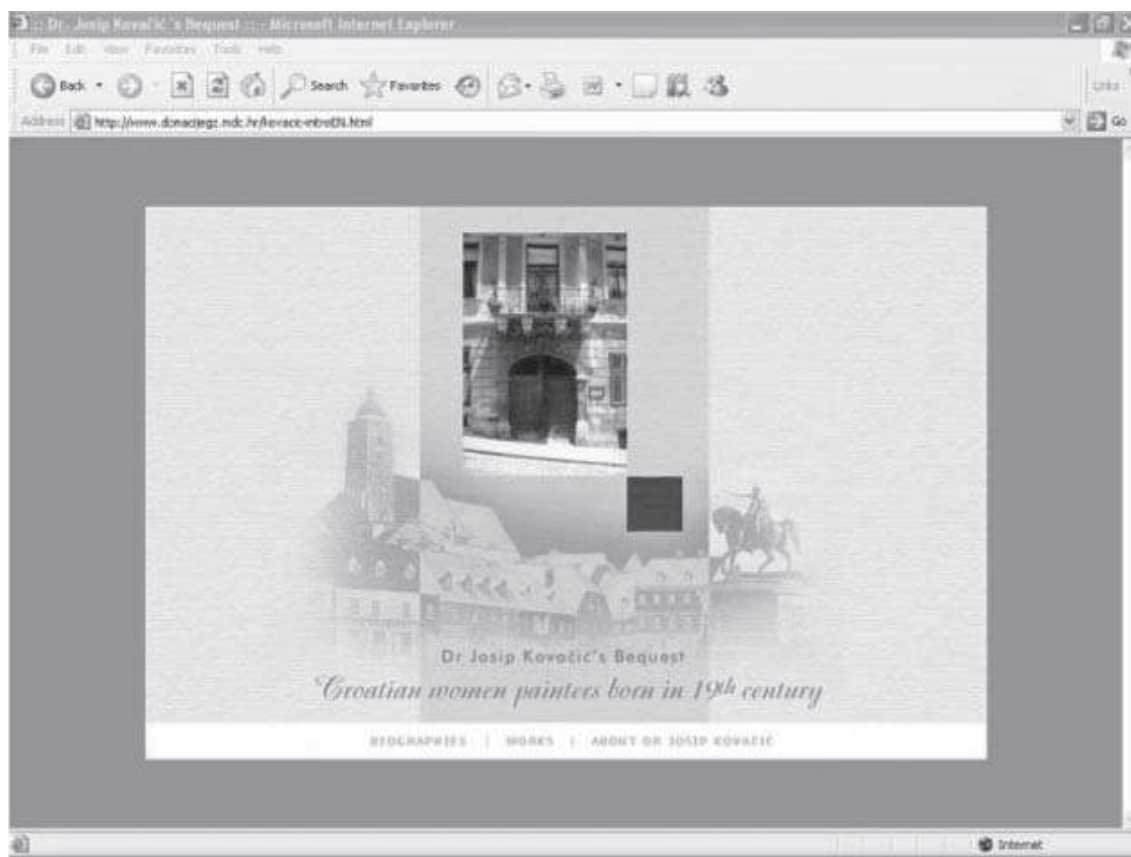
INICIJATIVA

Smatrajući da se dostupnost donacija može, barem djelomično, riješiti korištenjem novih informacijskih tehnologija, Muzejski dokumentacijski centar je, u suradnji s Gradskim uredom za kulturu, pokrenuo projekt Donacije gradu Zagrebu na Internetu. Projekt obuhvaća izradu tekstualne i slikovne baze podataka svih doniranih predmeta, izradu virtualnih panorama zgrade/ambijenta postava te portreta/biografije autora. Baze

dija predstavljajući i one aspekte koji se u stvarnim postavima i u često vrlo restriktivnim uvjetima prezentacije, najčešće radi problema zaštite predmeta, čine jedinom mogućnosti predstavljanja.

Primjer

Donacija dr. Josipa Kovačića *Hrvatske slikarice rođene u 19. st.*⁴ prva je donacija obrađena na taj način.⁵ Korištena je klasična kompjutorska aplikacija za

10. Ulazna stranica donacije dr. Josipa Kovačića na stranicama www.donacijegz.mdc.hr/

muzejskih predmeta bile bi pretražive po nekoliko kategorija, ovisno o specifičnim značenjima predmeta i mogućnostima njegove kontekstualizacije.

Takav pristup ne bi samo povećavao korištenje i dostupnost donacija već bi se iskoristile prednosti digitalnog me-

⁴ Zgaga, Višnja. Novi muzej ženskog slikarstva // *Informatica Museologica*, 32 1/2 (2001), str. 53-57.

⁵ Zgaga, Višnja, Zlodi Goran, Albaneže Nikola. Računalna obrada donacije "Hrvatske slikarice rođene u 19. stoljeću" dr. Josipa Kovačića. Zbornik radova Arhivi, knjižnice, muzeji. Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2002.

obradu muzejske građe M++, koja se danas već primjenjuje u 57 hrvatskih muzeja. Za tu svrhu razvijena je posebna web aplikacija koja je preuzela podatke iz programa za obradu muzejske građe i prikazala ih na Internetskoj stranici. Prednost takvog koncepta je u tome što je moguće naknadno proširivati opseg i upravljati sadržajem koji želimo prikazati na stranicama.

Jasno je da se na javnim Internetskim stranicama ne prikazuju svi podaci koji su uneseni u aplikaciju za obradu građe. Web aplikacija omogućuje nam izbor onih dijelova podataka koji odgovaraju konceptu Interneta, pa čak i kreiranju novih setova podataka koji će se pokazati samo na web stranicama.

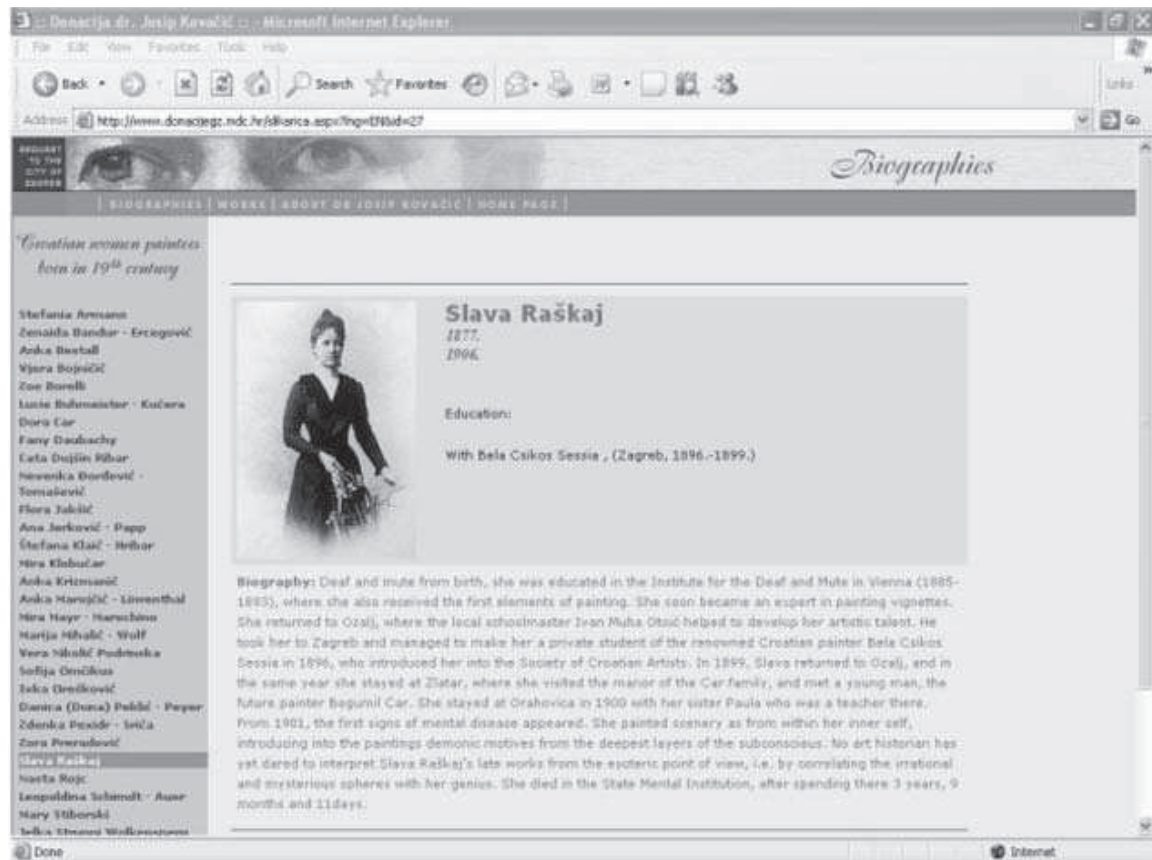
Na web stranicama <http://www.donacijegz.mdc.hr/> zadržana je gotovo sva funkcionalnost aplikacije kao što su pretraživanje i razni načini prikaza predmeta. Tako je moguće pretraživati predmete prema njihovim nazivima, opisu i biografijama slikarica. Sam predmet predstavljen je nazivom, osnovnim opisom i fotografijom koja se može povećati u nekoliko koraka. Predmeti se mogu i međusobno povezati tako da pri prikazu slike možemo pozvati biografiju autorice, i obrnuto, uz njezinu biografiju prikazati sve njezine slike. Primjereno mjesto dano je i samom donatoru; izborom fotografija i kratkim videozapisom te snimkom njegova iskaza dan je iznimno osoban portret gospodina Kovačića.

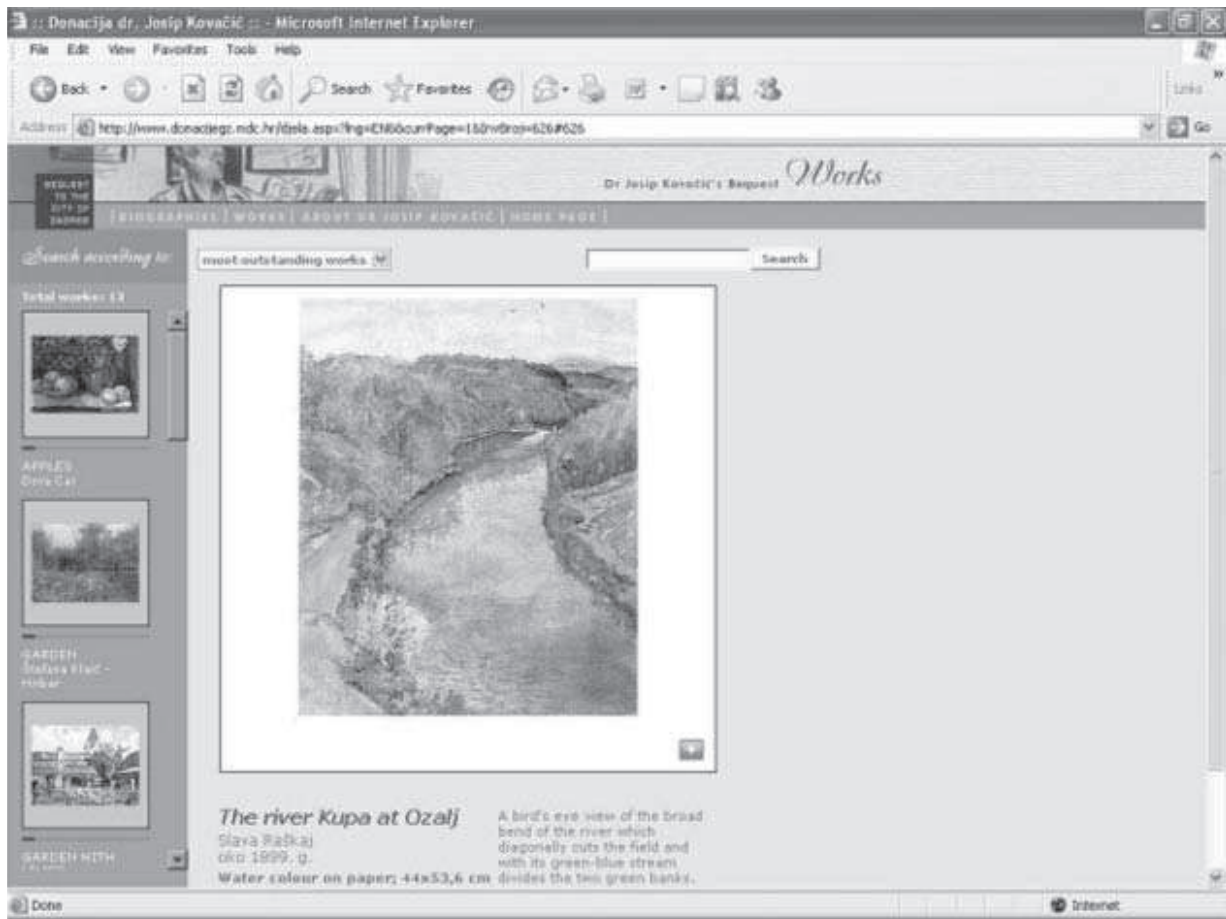
11. Prikaz najznačajnijih djela iz Donacije

12. Biografije slikarica

13. Primjer obrade i prezentacije opusa slikarice, Slave Raškaj

14. Prikaz umjetničkih djela iz Donacije

ZAKLJUČAK

Perspektive opisanog načina prikaza donacije i donatora velike su, osobito ako obrađujemo zasad nedostupne donacije. Ova izložba na Internetu jedino je mjesto upoznavanja naše i međunarodne javnosti s tim sadržajem.

Takvim projektom povećava se kulturni i turistički potencijal neke sredine i omogućuje komunikacija s istim ili srodnim sadržajima te suradnja u budućim projektima.

ZAGREB ART DONATIONS ON-LINE

Since 1946, 27 art collections have been donated to the City of Zagreb. This unique phenomena has

to be stressed as an example of good cultural policy and creative attitude towards cultural heritage management. A brief overview of these donations and its present accessibility will be given.

The collections consist almost of 13.000 items, sculptures, drawings, paintings, objects of arts and crafts. The problem how to make them visible as part of Zagreb art heritage has to be solved by using common database for all range of objects that forms donations and delivering information making on-line public access catalogue. The example of dr Josip Kovačić bequest Croatian women painteres born in 19 century will be presented. On the web-site <http://www.donacije.zg.mdc.hr> one can have access to all art works of Josip Kovačić bequest and make search according to the name of artist, techniques and themes. The short biographies of all 33 painteres and the profile of the collector are also available.

This site figures as the model how to manage all other donations and accomplish the basic goal - reach wide public.